

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIS

 Voor de Stad... 12.
 Fransche post... 14.

(Verschijnende driemaal in de week Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIEN:

 15 cents de regel.
 behalve 35 cents zegel.

KERKELIJKE STAAT.

Paus Pius IX vernomen hebbende, dat de vermaarde dr. Newman en andere aanzienlijke Engelsen, eertijds afgedoolde zonen van het protestantismus, thans, door Gods genade, een der schoonste sieraden der catholijke eenheid, het edelvoornemen hadden opgevat, om in de orde der Oratoristen te treden, ten einde later deze doorluchtige congregatie in Engeland te vestigen, beijverde zich met eene even verlichte als vaderlijke bezorgdheid, een zoo heilig en verheven inzicht te bevorderen.

Zijne Heiligheid de Paus liet dadelijk aan den zeer eerv. pater Tassini, abt van het klooster van het H. kruis van Jerusalem, weten, dat hij verlangde, dat deze aanstaande zonen van den heiligen Philippus Nereus in dat klooster zouden opgenomen worden, gedurende den tijd van hun noviciaat, om zich te oefenen in den geest van dien grooten apostel der liefde.

De abt haastte zich aan het verlaagen van Z. H. te voldoen en liet onmiddellijk het bovenste gedeelte van het klooster in gereedheid brengen, om tot verblijf te dienen van de Newman en zijne godvreezende medgezellen. Die naam inderdaad op het einde der maand juni bezit namen tot groote vreugde der kloosterlingen van 't H. Kruis, huune gastheeren, en onder de wijze leiding van den E. P. Rossi, vermaarden priester der orde van den H. Philippus.

Wij vernemen met een levendig genoegen, dat de H. Vader hen den 9 augustus, des avonds ten zeven ure met een bezoek vereerd heeft. Pater Tassini snelde Z. H. in den langen gang van het klooster te gemoet; weldra omringden de overige religieusen, de nieuwe Oratoristen en Mgr. Wiseman, vicaris apostoliek in Engeland, Z. H. aan de deur van het klooster. Na dat gausche gelukkige gezin tot den voetkus toegelaten te hebben in het vertrek van pater Rossi, bezocht Z. H. op verzoek van den abt Tassini, dat gedeelte van het klooster, hetwelk voor de nieuwe gasten bestemd was. Gedurende dat bezoek onderhield de Paus zich op de minzaamste wijze met Mgr. Wiseman, en overlaadde de nieuwe leerlingen van den H. Philippus en de barwaardige Cisterciensen met bliken eener bijzondere welwillendheid, vooral uitwijdende in den lof over de edelmoedige gastvrijheid, door de EE. PP. van de godvreezende vreemdelingen geschonken. Op het verzoek van den abt Tassini om beide commandanten te zegenen, sprak de Paus deze heilige ademende woorden: «O ja! zegen beide commandanten; haar, die de gastvrijheid verleent; en haar die dezelve ontvangt.» Men zal zich ligt verbeelden, welke dankbaarheid den H. Vader bij zijn vertrek vergezelde, en hoe levendig de hooge gunst, waarmede hij deze religieusen vereerd heeft, in hunne harten geprent zal blijven.

Mgr. Rusconi, vice-majordomo van Z. H. en prefect der apostolische paleizen is benoemd tot protopriarius apostolicus.

AMERIKA.

De Steamer de Sarah Sands, die zondag te Liverpool is aangekomen, heeft tijdingen uit New-York medegebragt tot den 3 augustus. Zij zijn zonder eenig belang. Het bericht der benoeming van commissarissen door het mexikaansch congres, belast om met den heer Trist in onderhandelingen over den vrede te treden heeft zich niet bevestigd. Men denkt dat zoo Mexiko tot dien maatregel overgaat, zulks alleen dienen zal om tijd te winnen.

De guerillas-oorlog duurt steeds voort. De amerikaansche bladen vermelden een aantal onbelangrijke schermutselingen.

Brieven uit Vera Cruz van den 17 berigten als gerucht, dat een korps mexikaansche troepen op die stad in aantogt was en dat de generaal Pierce, die het bevel over de bezetting voert, welke 3,200 man sterk is, zich gereed maakt het op vasten voet te ontvangen.

ZWITSERLAND.

Het kanton Bern zet zijne oorlogstoerusting steeds voort; men schrijft daaromtrent van den 20 augustus:

«De oorlogstoerusting duurt steeds voort. Die van den Sonderbund zijn bekend, doch die van de radikale kantons worden met niet minder ijver doorgezet. De soldaten worden dagelijks geëfend; al de zadelmakers van het kanton Bern zijn bezig met het herstellen of maken van tuigen voor de kavallerie; men koopt op het land paarden op voor welke men aan de eigenaars dagelijks twee fr. of 2 fr. 50 c. voor onderhoud betaald. De heer Ochsenbein heeft twaalf stukken geschut uit Berthoud ontboden, en te Bern zijn reeds vier batterijen geheel gereed. Gij ziet dus dat men zich van weerszijde voorbereidt, het ware verwonderlijk is dien zulks op niets moest uitloopen.»

Het schuttersfeest van Bienne is geweest wat al de feesten van dien aard zijn. Men heeft er veel gesproken en nog meer gedronken; daarna heeft men een adres aan het directorie gestemd, waarin men haar op eene beleefde wijze onder het oog brengt, dat men zich haasten moet, dat de jesuiten verjaagd, de sonderbund verbroken en het verbond van 1815 aan stukken gescheurd moet worden. Een nieuw feest wordt als aanstaande aangekondigd, maar men zal daartoe eene plaats kiezen in de nabijheid van Lucern; ik behoef u niet te zeggen hoeveel kiesheid deze keus verraadt.

De vermaarde nota van lord Palmerston is nog niet openlijk bekend gemaakt. Dit brengt niet weinig degenen in verlegenheid, die op geloof van eenige verdachte mededeelingen, eensklaps uitgebazuid hebben, dat Engeland de bondgenoot der radikalen geworden was en beloofd had hunne plannen te ondersteunen. Zij gevoelen dat zij geen gegrond antwoord kunnen geven aan de ongeloovigen die steeds zeggen: «Maak dan die nota bekend;» of liever dat eene spoedige bekendmaking het beste antwoord zijn zoude.

Ziehier overigens, naar de beste berigten, de

oplossing van dit raadsel, de heer Peel heeft zich bepaald met den heer Ochsenbein voorlezing dien nota te doen, zonder hen een afschrift daarvan te laten.

De heer Ochsenbein zich wat te laat bedenkende, heeft aan den engelschen zaakgelastigde geschreven, om hem zoodanig afschrift te vragen, maar de heer Peel heeft geantwoord daartoe geene bevelen ontvangen te hebben. Men voegt er bij, doch voor de waarheid van dit bericht word niet ingestaan, dat de heer Peel daarover zijn hof geraadpleegd heeft. Wij zullen dus binnen eenige dagen weten waaraan wij ons mogen houden.

Hetgeen omtrent het programma der liberalen gemeld wordt is niet minder belangrijk.

»Het programma der zwitsersche radikalen is nog gedeeltelijk onbekend, wat men er echter van weet kan reeds een denkbeeld geven van hetgeen nader zal ontdekt worden.

»De gedachte, welke in den geest van die onverschrokken hervormers bovendrijft, is die van een en ondeelbaar Zwitserland. Men zou zich echter vergissen indien men zich verbeeldde, dat dit denkbeeld algemeen door de zwitsersche radikalen bevestigd wordt. Het is een weinig populair in Zwitserland, zelfs in de kantons, die meer bepaaldelijk aan het radikalismus zijn toegedaan, als Waadt, Geneve, Argau, Solothurn enz. Het eene herinnert zich, dat het voor de fransche omwenteling onderdaan van Bern was en hecht te veel waarde aan deszelfs nieuwe onafhankelijkheid, om dezelve weder zoo spoedig ten offer te brengen. Het ander, hetwelk altijd op gelijke hoogte met den magtigsten staat der Confederatie stond, kan tot geen prijs toestemmen in eene verandering, welke van hetzelfde slechts een gedeelte van een rijk, waarvan Bern de hoofdstad zou wezen, maken zou. Indien men al de Zwitsers oproep, om te stemmen over dit ontwerp van republikeinsche eenheid, zou men verwonderd staan over het gering getal aanhangers dat men vinden zou.

Hoe zou dit anders zijn? De onafhankelijkheid, de souvereiniteit van elk kanton is ten alle tijde de grondslag geweest der Zwitsersche Confederatie; dit is even oud als zij zelve, het wezen van haar leven, van de overlevering, van de geschiedenis der zwitsersche Staten, welke evenmin zonder het genot hunner souvereiniteit bestaan kunnen, als Frankrijk schatplichtig aan Engeland of Rusland bestaan kan. Maar, zult gij welligt vragen, waar zijn dan de voorstanders der eenheid van de zwitsersche republiek? Zij zijn voornamelijk te Bern. Indien deze droom zich ooit verwezenlijkte, zou Bern wel dat het tot den rang van hoofdstad zou verheven worden, en hoe democratisch Bern zou weze moge, bekoort die rang het. Ook heeft Bern altijd gevraagd dat de herziening van het eedverbond toevertrouwd zou worden aan eene Constituante, bevoemd door de kantons naar het bevel van derzelve bevolking; gij weet dat Bern ongeveer een vijfde der gausche zwitsersche bevolking vertegenwoordigt.

Daarna vindt men nog eenige voorstanders der eenheid van de republiek onder de mannen van het radicalismus in de verschillende kantons; doch deze wachten zich wel hiervoor uit te komen.

Eindelijk vindt men die voorstanders onder de Duitschers, Polen, Italianen, in een woord de vreemdelingen. De rol welke de vreemdelingen in de inwendige zaken van Zwitserland spelen en hun invloed daarop is onmeetbaar.

Ziedaar de voorstanders der eenheid van de republiek. Doch deze zijn Zwitserland niet. Integendeel Zwitserland zal haar bestrijden ten beste van de grootste opofferingen en met al de krachtsinspanning waarvoor het vatbaar is.

DUITSCHLAND.

De koning van Beieren heeft zijn 61^e jaar bereikt. Die vorst is geboren den 25 augustus 1786.

— De *Köln. Zeit.* zegt dat in Beieren bij geen menschen geheugen de graanogst zoo schoon is geweest dan dit jaar. Van de aardappelen en de druiventeeft kan hetzelfde gezegd worden.

— Mevr. Bettina von Arnim, bekend door een aantal letterkundige werken en schoonzuster van den heer von Savigny, minister van justitie in Pruisen, is veroordeeld geworden tot twee maanden gevangenis en de kosten wegens verregaande belediging, den magistraat van Berlijn aangedaan.

Mevrouw von Arnim hare eigene werken uitgegeven hebbende en ook de uitgave dier van haren echtgenoot willende bewerkstelligen, vorderde de magistraat van haar dat zij voor 28 thalers 4 gr. 9 pf. het burgerrecht van Berlijn zou koopen, wyl het aan eenen burger van Berlijn alleen veroorloofd was binnen de muren der stad enig beroep uit te oefenen. Mevr. von Arnim, die te Frankfurt geboren is, beweerde dat men haar het burgerrecht wel schenken mogt, de magistraat antwoordde dat hij daartoe geene termen gevonden had en weigerde zulks, waarop de schrijfster hem eene zeer beleedigende brief schreef, welke de reeds gemelde veroordeeling ten gevolge had. Men denkt echter algemeen dat het vonnis niet zal ten uitvoer gelegd worden, maar slechts gediend heeft om mevrouw van Arnim schrik aan te jagen, hetwelk evenwel niet gelukt is.

Niet lang geleden was een der prinszen van den bloede op het punt met eene dochter van mevr. Arnim in het huwelijk te treden.

IERLAND.

De Commissarissen voor het beheer van den onderstand der armen in Ierland hebben hun vijfde verslag openbaar gemaakt. Dit hetzelfde blijkt dat aan 2,920,792 armen hulp is uitgeroekt, dat is aan meer dan het derde der algeheele bevolking van Ierland. De administratie heeft in verschillende plaatsen van het land 326 tijdelijke gasthuizen doen oprigten, om de armen die door de koorts aangetaast waren, te onvangen. De Commissarissen verklaren dat zij niet zonder bezorgdheid het tijdstip zien naderen, waarop die uitdeeling van onderstand zal ophouden.

SPANJE.

MADRID 19 augustus. De Madridsche bladen behelzen slechts verwarde tijdingen over de ministerieele crisis. Men kende er toen het vertrek van den generaal Narvaez nog niet. Wat de verzoening des konings en der koningin betreft, deze schijnt *ad calendas graecas* uitgesteld te zijn. Men meldt inderdaad, dat de koning op de hem gedane voorstellen geantwoord heeft, dat men niet met te veel overijling moet te werk gaan en hij zou er bij gevoegd hebben dat hij het tijdstip eener toenadering vier maanden uitgesteld wilde hebben; dit staat gelijk met eene weigering.

Men moet gelooven dat de Madridsche bladen zeer nauw bewaakt worden, want er straakt niets in hunne taal door over de ergernissen, waarvan het hof et tooneel is, ergernissen welke, naar men ver-

zekert, alle denkbeeld overstrekken. Het spreekt van zelf dat het de koningin en die haar omringen geldt. Wat den koning betreft, deze leeft zeer afgetrokken op het Pardo.

— De conferentie tusschen den heer Benavides en den koning heeft bijna een uur geduurd. Het schijnt, zegt de *Heraldo* dat de koning dezelfde gevoelens en verlangens heeft te kennen gegeven als bij de vorige conferentie.

In den avond, na den terugkeer van den heer Benavides, is de ministerraad bijeengekomen. Men weet niet wat er in die bijeenkomst voorgevallen is, maar men denkt dat het ministerie voor als nog niet zal aftreden. De heeren Pacheco, Benavides en Mazarredo doen al het mogelijke om den generaal Narvaez aan het hoofd van het ministerie te plaatsen; de heer Salamanca, van zijne zijde, werkt voor zich zelve, doch men denkt algemeen, dat hij er niets tegen zou hebben, indien de generaal Narvaez het presidentschap aanvaardde.

— Men zegt dat de heer Pacheco het ministerie overgehaald heeft om de kwestie der Cortes te beslissen alvorens af te treden. In den avond is een ministerraad gehouden; omtrent het verhandelde is niets uitgelekt.

— Men leest in de *Eco del Comercio*: Gisteren liep het gerucht dat een eigenhandige brief van den koning der Franschen door de koningin ontvangen was. De koning schrijft daar in aan de constitutionele koningin van Spanje voor, welk gedrag zij houden, welke ministers zij benoemen moet en hoe het programma, door het nieuw ministerie aangenomen, zal moeten luiden. In het slot van den brief wordt gezegd dat zoo de doorlichtige nicht des konings die voorschriften niet navolgt, de koning een ander besluit zal nemen door Narvaez uit Parijs te laten vertrekken.

FRANKRIJK.

PARIS, 24 augustus. Zoo als gemeld is werd gisteren het lijk van de hertogin van Praslin in de grafkelder der Magdalena kerk bijgezet. Heden ochtend ten acht ure heeft in dezelfde kerk eenelijk dienst plaats gehad onder de tranen en de droefheid van al de omstanders. De vrienden der ongelukkige hertogin hadden zich met den generaal Tiburce Sebastiani vereenigd om over dit graf te weenen.

Het stoffelijk overschot der hertogin werd uit den grafkelder gehaald en op eene lijkbaar, welke in het midden van het schip opgerigt was, nedergezet. De dienst was zeer eenvoudig; er werd slechts eene eene stille lijkmis gelezen, waarna het lijk in optocht naar den grafkelder teruggebracht werd.

De ministers van binnenlandsche zaken, van openbare werken, van financiën en justitie, de prefekten der Seine en van politie, de kanselier van Frankrijk woonde de dienst bij. Men zag er nog den luitenant-generaal burggraaf Sebastiani, den hertog de Coigny, den graaf de Breteuil.

De Huizen des konings en der koningin werden er door onderscheidene adjudanten vertegenwoordigd.

De koningin heeft in de kapel van het kasteel van Eu eene mis voor de rust der ziel van de hertogin doen lezen.

— De *National* zegt dat het niet waarschijnlijk is dat de hertog van Praslin voor het hof der Pairs verschijnen zal, wyl zijne gezondheid van uur tot uur afneemt; de verwachting zijner vermogens is zoo groot dat hij geen verhoor van eenigen duur kan ondergaan en men alle moeite heeft, om eenig verstaanbaar antwoord uit hem te krijgen.

Volgens eene andere correspondentie zou de hertog niet alleen ziek, maar op zijn uiterste zijn. De aalmogendster van de Kamer der Pairs heeft hem reeds meermalen bezocht.

— De hertog van Anjou is naar Eu vertrokken, om afscheid te nemen van den koning en de koningin; hij zal morgen terugkeeren en onmiddellijk naar Algiers vertrekken alwaar hij op het einde der maand verwacht wordt, zijne benoeming tot gouverneur-generaal van Algerie, was aldaar den 15 officieel bekend.

De stoomfregat, welke den prins naar Algiers moet vervoeren, legt te Toulon gereed.

— Men zegt dat een groot getal Pairs zich aan het proces van den hertog van Praslin onttrekken zullen, uithoofde hunner min of meer verwijderde verwantschap met den hertog.

Tegen de aanstaande week is eene familie-raad bijeengeroepen tot benoeming van eenen voogd over de minderjarige kinderen van den hertog van Praslin.

— Men verneemt dat de heer Delangle, procureur-generaal bij het koninklijk gerechtshof van Parijs, van den minister van justitie bevel heeft ontvangen, de aanklagt, welke de heer Warnery bij hem wil nederleggen, niet te ontvangen.

— De *Constitutionnel* beweert dat indien Oostenrijk zijne troepen naar het binnenste der Pauselijke Staten doet voorttrekken, het gouvernement van Frankrijk tijdelijk Civita-Vecchia zal bezetten; even als bij de oude expeditie van Ancona. De *Univers* spreekt in denzelfden zin. Doch de beschouwingen van het *Journal des Débats* over het tweede protest van den kardinaal Ciacchi geven geene reden te denken, dat het kabinet der Tuilerien tot zoo een besluit zullen durven overgaan.

— De aartsbisschop van Parijs heeft twee tijdschriften: *la Voix de la Vérité* en *le Rappel* veroordeeld en jegens den heer Migne, stichter en directeur van het eerstgenoemd en den heer Clavel bevestigd dat ministerieel tegen den eersten door deszelfs voorganger, den heer Migne, tweede door hem zelve genomen, waarbij zij van alle geestelijke magt verstoken zijn. Tevens wordt door Zijne Hoogw. beslist, dat al de geestelijken die blijkbaar aan de redactie van die bladen deel nemen, zich abonneren of abonnementen aanraden en de uitgave en uitbreiding der genoemde bladen begunstigen, facto gesuspendeerd zijn.

BELGIË.

BRUSSEL, 25 augustus. Men leest in een dagblad: De heer Rogier houdt zich bezig met een ontwerp rakende de onbevoegdigheden, vobtsprettende uit zekere amovitebele betrekkingen, tot het lidmaatschap der Kamer. Het ministerie zegt daarvan niets in zijn programma; het is echter zeker dat de Kamer, in de volgende zitting, een ontwerp zal ontvangen, waarbij als onbekwaam om zitting in den Senaat of in de Kamer der Représentanten te nemen, zullen verklaard worden eerstens de districts-commissarissen en verder de leden van de parketten.

— De koning is gisteren avond ten negen ure van zijn kasteel van Ardennes teruggekeerd.

— De *Indépendance* zegt dat de opschorting der inkomende regten op het vee, bij koninklijk besluit van den 7 maart tot op den 1 juli vastgesteld en later tot op den 1 september verlengd, weder voor eenige maanden zal verlengd worden.

NEDERLAND.

HERTOGENBOSCH 27 augustus.

Wij kunnen met innigst genoegen melden dat de geliefde en onbegrijpelijk bisschop Mgr. GROOFF, den 30 juni behouden te Surinam is aangekomen.

— Bij besluit van den 21 augustus jl., n°. 59, heeft Z. M. goedgevonden:

op verzoek eervol ontslag te verleenen: aan J. A. van der Burgh, als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Breda; te benoemen en aan te stellen: bij de dienstdoende schutterij te Breda: tot kapitein mr. L. H. G. Mignobbers, thans 2de luitenant;

tot 2den luitenant G. Lips, thans schutter.

— Bij besluit van 22 augustus jl., n°. 49, heeft Z. M. goedgevonden:

1°, aan W. Mutsaers, op zijn verzoek eervol ontslag te verleenen als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Tilburg, en zulke uit hoofde van veranderlijk van woonplaats;

2°, tot 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Tilburg te benoemen J. C. Posters, thans schutter.

— Het heeft Zijne Majesté den Koning behaagd, aan den heer staatsraad, gouverneur van Zeeland, jhr. mr. E. van Fredeburgh, bij gelegenheid dat door denzelfde de functien van gouverneur in de provincie Noord-Brabant van Zeeland op den 28 dezer, gedurende een tijdvak van 25 jaren zullen zijn vervuld, te verleenen den titel van baron, overgaande op zijne mannelijke afstammelingen bij regt van eerstgeboorte.

— Heden nacht, even na twaalf ure barste er te Waalwijk een hevige brand uit; — het huis van Bart Tijderode, zuid, is een paar uur vlamme geworden. Hetzelfde is tegen brandschade verzekerd.

Het prov. hof in Zeeland heeft bij arrest van 21 dezer bevestigd het vonnis van de afd. rechtbank te Zierikzee van 19 maart jl. waarbij de kies de Thouars is veroordeeld tot correctie.

vangenisstrat van 2 jaren, geldboete van f 100 en in de kosten, met ontzetting der burgerrechten voor den tijd van vijf jaren, ter zake van laster jegens den kantonreger J. Brúns, te Ommen door middel van een gedrukt en verspreid geschrift.

DUSSEN 23 aug. De buitengewone vruchtbaarheid van dit aisoen doet zich hier niet alleen kenmerken in den rijken en overvloedigen oogst, maar in het geboren worden van kinderen, daar heden nacht Aartje Simons, huisvrouw van Wouter Kou, drie voldragen en levendige kinderen heeft ter wereld gebracht; twee van het mannelijke en eene van het vrouwelijke geslacht, welke alle drie even vlug en dappert zijn, zoo dat men zeker geloof heeft in het leven te behouden.

HAGE, 24 aug. In de residentie wordt verwacht Z. H. de Baron van Wyckerlooth, bisschop van Curium, ten einde in de R. K. kerk op het Binnenhof, in het Westeinde en op de Prinsessegracht de bediening te volvoeren van het Heilig Vormsel aan de geloovigen, en wel op donderdag aanstaande in de kerk op het Binnenhof, vrijdag in die van het Westeinde en zaterdag in die op de Prinsessegracht.

Ingezonden Stukken.

HELMOND den 16 augustus.

Heden werd in het lokaal der Nederduitsehe School in de tegenwoordigheid van een groot aantal belanghebbende Heeren en Dames de plegtige prijsuitdeeling gehouden, aan de alhier studerende jeugd. Tot opening: Potpourri uit Tanored van Kuffner, uitgevoerd door de leden der Harmonie Cecilia. 2. Latijnsche redevoering door J. Dallen van Waalwijk, uit de klas de Rhetorica. 3. Prijsuitdeeling voor de Welsprekendheid, Dichtkunde en Latijnsche taal. 4. Muziekstukje. 5. Voordragt van een Hollandsch Dichtstukje, door P. Jansen van Helmond uit de klas der figuur. 6. Prijsuitdeeling voor de algemeene en vaderlandsche geschiedenis. 7. Muziekstukje. 8. grieksche redevoering door G. Ebben van Best, uit de klas de Poesis. 9. Prijsuitdeeling voor de grieksche taal. 10. Muziekstukje. 11. Voordragt van een Fransch proza-stukje door A. Drossaerts van Waalwijk, uit de klas de Sintaxis. 12. Prijsuitdeeling voor de Mathesis. 13. Muziekstukje. 14. Hollandsche zamenspraak als door P. van der Grinten van Helmond, uit de klas de Rhetorica, door H. Donkers van Hertogenbosch en J. van der Heyden van Helmond uit de klas der poesis. 15. Een korte samenspraak door den eerwaarden heer Donkers, rector der Latijnsche school, alhier, deze was allertreffendst en heeft het uitgelezene publiek ten hoogste voldaan. 16. Tot slot, 2° Potpourri, uit Tanored van Kuffner, uitgevoerd door de leden der Harmonie Cecilia. Onze Harmonie heeft ons bij afwisseling wederom op een aantal uitgevoerde Muziekstukjes vergast; terwijl de geheele plegtigheid aan allen het bewijs gegeven heeft hoezeer Helmond zich te verheugen heeft over den toenemenden vooruitgang van deszelfs Latijnsche School. Dankbare hulde zij daarvoor toegebracht aan onze uitnuttende overige rectoren de eerwaarde heeren Donkers en van der Wee. Dat wij het geluk hebben alhier eene Latijnsche School te genieten, hebben wij te danken aan de eerwaarde heeren J. Beugels, thans nog Pastoor en Deken dezer plaats en J. van Haeck, in leven Pastoor te Vlierden, alhier overleden den 23 maart 1844, in den ouderdom van 57 jaren. Het is reeds over 40 jaren dat genoemde eerwaarde heeren alhier de Latijnsche school hebben opgericht en wij hopen het aanstaande jaar dat het 50ste is, dat de Latijnsche school bestaat met veel plegtigheid en luisterlijk zal versierd worden, en dat de goede God het geluk zal geven ook den vuden en grijzen eerbiedwaardigen Deken nog lang in ons midden te zien.

LATIJNSCHE BERICHTEN.

Bij de Italiaansche Vorsten welke den weg der hervormingen ontstaan, kan men thans ook de koning van Napels volgen. Deze heeft dezer dagen de lasten, welke op zijn volk drukken, aanzienlijk verlicht door de afschaffing van den inpost op het zout en de belasting op het gemaal.

Een engelich dagblad meldt de bekeering tot het catholiciemus van een der eerste boekhandelaars van Londen met zijn gansche gezin. Hetzelfde dagblad berigt insgelijks de bekeering van een der uitstekendste leden der koninklijke akademie van schone kunsten.

De Cortes van Portugal zijn tegen den 2 januarij 1848 opgeroepen.

De hertog van Praslin is den 24 des naiddags ten vijf ure overleden, ten gevolge van zelfvergiftiging gepleegd door arsenicum. De pastoor van St. Jacques-du-Haut-Pas heeft hem in zijne laatste oogenblikken bijgestaan. De heer Allard, chef der politie en de overige agenten die hem bewaakt hebben zijn in verzekerde bewaring genomen. Er zal een onderzoek plaats hebben, om te weten door wien en hoe de hertog, die zoo zorgvuldig bewaakt werd, vergiftigd is geworden.

De procedure is naar de gewone justitie verzonden om voortgezet te worden tegen Mlle de Luz, het voorwerp van zijnen ongeoorloofden hartstogt, die van medepligtigheid aan den moord der ongelukkige gravin beschuldigd wordt.

De koning der Belgen heeft inderdaad bij besluit van den 25 den vryen invoer van vee tot den 1 maart 1848 verlengd.

Mengelwerk.

* Kan men nog mensch zijn?
* Zonder Christen te wezen? *

OPLOSSING VAN GROOTE VRAAGSTUKKEN.

(Vervolg van nummer 99.)

XIII HOOFDSTUK. (1)

Verschillende oplossingen dezer twee vraagstukken?
Wat ben ik? Waar heen ga ik!

De materialist antwoordt: Ik ben stof; eene meer volmaakte vorming geeft mij boven de andere dieren, het voorrecht van spreken en denken. Begeerig naar geneugten, vijand der smarten, is mijn eenigste plicht, mij gene te verschaffen, deze te ontwijken, in afwachting dat de dood mijn wezen in het stof des grafs komt vernietigen.

De pantheïst antwoordt: Ik ben een der ontelbare openbaringen van het algemeene wezen. Gelijk aan de waterbel, welke zich voor een oogenblik op de oppervlakte der zee verheft, zal ik weldra tot de algemeene massa wederkeeren. Mijn eenigste plicht, gedurende mijn kortstondig bestaan is, door eene nadrukkelijke ontwikkeling aller mijner vermogens bij te dragen tot het leven van het Grote-Al.

De christen antwoordt: De mensch is een verstandig wezen, geschapen naar Gods beeld, en vereenigd met een ligchaam. In betrekking tot God door zijne verhevene gaven, met de zichtbare natuur door zijne lichamelijke zintuigen, is hij de band, die bestemd is om de stoffelijke schepping met den Schepper te verbinden. — Verrijkt met de tot zijne verhevene bestemming behoorende voorregten, was de mensch in den eersten aanvang gelukkig, omdat hij rechtvaardig en goed was. Zijne ziel, onderworpen aan God, heerschte in vrede over zijn ligchaam, en door het ligchaam over de geheele natuur. Indien hij, getrouw aan de wet des Scheppers de werking zijner vermogens gerigt had naar de volmaking van het goddelijk evenbeeld, zou zijn verstand, tragegewijze door de stralen van het goddelijk licht beschouwen van de duisternissen des geloofs tot de helderheid der aanschouwing overgegaan zijn.

De ziel, het beeld van God dragende, zoude aan het ligchaam zijn eigen beeld gegeven hebben, en de geheele natuur, aan haren geleider vereenigd, zoude tot den hoogsten trap van leven en volmaking gekomen zijn.

Ongelukkiglijk overtrad de mensch Gods wet. De opstand van den geest tegen God, sleepte den opstand van het ligchaam tegen den geest, en die van de natuur tegen den ganschen mensch na zich. Vernederd en ongelukkig, onderworpen aan de onwetendheid, aan het lijden, aan den dood, zoude de mensch tot den laagst mogelijken trap van verachting en ellende vervallen zijn, indien God niet besloten had, hem door eene goddelijke poging te redden.

Het Woord, door hetwelk alles gemaakt was, werd gezonden om alles te herstellen. Bekleed met onze ellendige natuur, verscheen het in het midden van ons vol van genade en waarheid, en opende ons door zijn offer, zijne leer, en zijne voorbeelden

(1) De lezers die met het oorspronkelijke bekend zijn, zullen ligt beseffen, waarom wij de drie vorige hoofdstukken overgesprongen hebben. Voor het meergenoemde der lezers van de Noord-Brabander konden dezette geene nuttige strekking hebben.

den weg der zaligheid. — Ons verstand en onzen wil, door het geloof en de liefde aan God onderwerpen, ons vleesch aan den geest ondergeschikt maken door de weeten der loofwaardigheid; door dit alles tot de armoede ouden voorrang op de natuur heroveren, met ons hart van de valsche goederen welke zij ons aanbiedt, los te maken is het doel der Evangelische voorschriften, is de geheele pligt van den mensch; is de eenige weg die leidt naar het Rijk, dat voor hem bereid is van af het begin der wereld.

Welke dezer drie oplossingen, verdient nu de instemming van den mensch?

M. P. D.

(Wordt vervolgd.)

Advertentien.

* * 's Bosch den 24 Augustus 1847. — Heden is voorspoedig van eene DOCHTER bevallen Mevrouw VAN DER DOES DE WILDEBOIS geboren LUIJSEN.

* * Ons geliefd eenigst kindje JAN CONSTANTIJUS, in welke bezit wij ons bijna tien maanden moegen verheugen werd ons heden in den vroegen morgen tot onze diepe droefheid door den dood ontrukkt.

's Hertogenbosch den 27 Augustus 1847.

J. W. A. CREMER.

G. J. KREMER.

geh. KORTHOUT.

Eenige Kennisgeving.

LEES HIER!

Een sterk en solied Pakhuis, bestaande in twee groote ZOLDERS en aparte KAMER, eene groote beneden ruimte, in eigendom van Mejufvrouw de Wed. LOUTERMANS, staande in de Vughterstraat; wordt voor de geringe som van f 70 's jaars, te huur aangeboden.

* * Un Jeune Homme, de la Religion Catholique Romaine, âgé de 24 ans, depuis plus de six ans consécutifs SECONDAIRE principal dans un Institut bien monté, muni de tous les grades de langue, examiné et admis pour l'Instruction des langues Française, Allemande et Anglaise, en état de suivre le Dessin et les Commencemens de la Musique, aimant à se voir placé dans un Institut. Pouvant procurer les meilleures attestations, il ose se flatter de pouvoir diriger tout seul l'Institut.

Messieurs Instituteurs qui ont égard à sa personne, voudront s'adresser, sous l'initiale B, à Monsieur J. A. GAASSEN, Libraire à Tiel.

DE STOOMBOT

DE DE MAAS,
Vertrekt telken Zaterdag.
Van Venlo naar 's Bosch 's morgens ten 6 ure.
Des Zondags,
Van 's Bosch naar Venlo 's morgens ten 4 uren.
Kerkendienst bij aankomst met de Boot te Megen.

DEPOT

VAN

BLOEDZOTTERS

VAN

G. J. DENNIS, FLS.

Bij J. VOGEL-POEL Hint-hamelstraat te 's Bosch, alwaar dezelve in alle soorten, roe in 't

groot als in 't klein aan zeer LA G E prijzen te bekomen zijn.

VERKOOPING

van

BLOEMBOLLEN.

DUURMAN en **BOLLEURS**, Bloemisten te Haarlem, zullen publiek laten verkoopen, door den Vendumeester **G. H. OFFERS**, in de Hinthamerstraat te 's Hertogenbosch, ten zijnen Venduize, eene uitmuntende partij **Bloembollen** op Dingsdag den 31 Augustus 1847, des namiddags ten drie uren precies.

Zij bevelen zich aan tot het maken van **TEEKENINGEN** voor den aanleg van **Tuin** of **Buiten**, of nemen **Aanleg** en **Beplanting** ten zuinigste aan.

De lijst der **BLOEMBOLLEN**, kan men bij het bezien derzelve des voormiddags lezen. **ZEGT HET VOORT.**

LEES HIER!

VAN DONGEN, Vendumeester te 's Bosch, zal, op Woensdag den 1° September 1847, des namiddags ten 3 uren en volgende dagen, ten zijnen Venduize in de Orthenstraat, **VERKOOPEN**:

Eene schoone partij

Engelsch Aardenwerk,

door zijne Principale momentelijk uit Engeland ontvangen en alzo naar de laatste modellen.

Welke bestaat in:

TAFEL-SERVIEZEN en **SOEPTERRIENEN** compleet, **ASSIETTEN** met **DEKSELS**, verschillende soorten van **PEPER**, **MOSTERD** en **ZOUTSTELLEN**; groote partij **BORDEN**; ronde, ovale en holle **SCHOTELS**, **LAMPETTEN** en **KOMMEN**, alles in het Blauw en nog nimmer hier verkocht; benevens eenig **CRISTAL** en eene partij **SPAANSCH** en **ENGLISCH** **BEELDJS** en **GARRICATEREN** enz. te veel om op te noemen.

Alles daags te voren van 10 tot 12 uren van 2 tot 5 uren voor een ieder te zien.

Zegt het voort.

* * De ondergeteekende brengt het geëerd publiek ter kennis, dat hij met 1° September eenen **Schrijf-Cursus**,

ten huize van den Heer **A. L. DECKERS**, in de Hinthamerstraat, zal geven, als: Voor Jonge Heeren, 's morgens van 8 tot 10 uren, en voor Jonge Juffrouwen 's namiddags van 4 tot 6 uren. Er zullen maar vijf leerlingen te gelijk, onderricht ontvangen, opdat dezen de kunst van het regelmatig **VLUGSCHRIJVEN** des te spoediger zij medegedeeld. Men betaalt voor het onderricht in het **Hollandsch** en **Hoogduitsch** **Schrift**, volgens den nieuwsten smaak onderwezen, in de maand per Leerling **fl 3**, en voor elk dezer schoone **Kansten** afzonderlijk, **fl 2,50**.

Voor elke les in de stad betaalt men **fl 0,30**, **L. SMULDERS**.

* * **J. J. ARKESTEYN** en **ZOON**, Boekdruckers en Boekhandelaren te 's Bosch, **HEBEN ALOM VERZONDEN:**

L I J K E R D E

VAN

DANIEL O'CONNELL,

Uitgesproken te Rome, door Pater **VENTURA**, Theatijn, gr. 8°, 96 bladz. Prijs / 0,60.

Wijsheid en Liefde des Scheppers, blijkbaar aan de beschouwing der Schepselen, doormengd met toepasselijke Versjes. (Een Leesboek voor de hoogste klasse), kl. 8°, 180 bladz. Prijs / 0,35.

Hetzelfde werkje op Best papier, in carton gebonden. Prijs / 0,50.

Waarom Verreien de Catholijken de H. Maagd MARIA, boven alle andere Heiligen? gr. 8°, 28 bladz. Prijs / 0,20.

De Notaris **J. O. H. DE BERGH**, te 's Hertogenbosch, zal voor zijne principalen **VERKOOPEN**:

In den Polder van den Ham onder Cromvoirt.

1° Koop. 2 B. 99 R. HOOL of WELLAND, de Oude Hoeven, A. 122-124.

2° Koop. 3 B. 1 R. 60 E. DITO, de Oude Hoeven, A. 118-121.

3° Koop. 5 B. 82 R. 80 E. DITO, van Hanswijke Veld en de Paardswelde, A. 108-112.

4° Koop. 3 B. 59 R. 50 E. DITO, de Moort-hof, A. 104-107.

5° Koop. 1 B. 95 R. 20 E. DITO, het Heuvelje, A. 101-103.

6° Koop. 1 B. 57 R. 70 E. DITO, den Brandenburger, A. 97, 99 en 100.

De voorschreefde 6 Koopen zijn meest allen extra goed **LAND**, langs den Straatweg te Groot-Deuteren, en grootendeels aan elkander gelegen.

7° Koop. 3 B. 3 R. 80 E. HOOLLAND, de Kelenkampkens, B. 9 en 10.

8° Koop. 7 B. 72 R. 50 E. DITO en WATER, de Zangers, B. 25-29.

9° Koop. 11 B. 88 R. 30 E. DITO, de Veertien Morgen, waaronder eene gewezen EENDVOGELSKOOP, B. 41-47a.

10° Koop. 4 B. 78 R. 70 E. HOOLLAND, de tien Morgen, B. 53 en 54.

11° Koop. 2 B. 20 R. 10 E. DITO, de Halve Maan, B. 59.

12° Koop. 34 B. 33 R. 70 E. HOOLLAND, GRASDAMMEN, MOERAS en WATER, de Patten, B. 30 enz.; grootendeels **VISCHING**, welke verhuurd is voor **fl 102,00** jaarlijks.

De voors. 12 Koopen te zamen, bestaande in 83 B. 92 R. en 90 E. en allen naby elkander gelegen, bevatten nog eene groote hoeveelheid **MOER**, zodat de Turfmaakerij, die aldaar steeds met het beste gevolg wordt uitgeoefend nog op eene veel uitgebreider Schaalkan worden voortgezet, en zullen die 12 Koopen met de volgende Koop, ook in **Massa** worden geveld.

13° Koop. Twee **MOERAKEN**, een **MOERKAK** en verdere **GEREEDSCHAPPEN** tot de **TURFMAKERIJ** behoorende, en te benutten bij **JOHANNES OLIESLAGERS**, te Groot-Deuteren, die de noodige aanwijzing zal doen.

Deze Verkoop zal geschieden te 's Hertogenbosch, in het Brabandsch-Koninkhuis, staande aan de Markt, bewoond by **L. CORDENS**, op Vrijdag den 10 September 1847, provisioneel, en op Vrijdag den 24 derzelve maand, finaal, telken dagen des namiddags ten 5 uren te beginnen.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van voorn. Notaris **DE BERGH**, alwaar de uittreksels van de kadastrale plans en leggers der voors. **LANDERIJEN**, ter inzage zijn; brieven franko.

De Notaris **J. O. H. DE BERGH**, te 's Hertogenbosch, zal voor zijne respectieve Principalen

VERKOOPEN:

EENE BIJENPLAATS

HEERENHUIZINGE,

genaamd **Henkenslagen**, bestaande in groote **HEERENHUIZINGE** met **STAL** en verdere **GETIMMERTEN**, **ARBEIDERSWONINGEN**, **TUINEN**, **BOUW**- en **WELLANDEN**, **LAAN** of **DREEF** van zware **EIKEN**- en andere **BOOMEN**, **HOUTWAS** en verder **AANHOOREN**, zijnde de **HUIZINGE** en een gedeelte der **TUINEN** door eene **GRACHT** omgeven, alles aan elkander aangenaam gelegen te

St. Oedenrode bij de Kom der Gemeente, groot ruim 2° Bunder.

Voorts **BOUWHOEVEN**, **BOUW**- en **WELLANDEN**, **HOUTBOSSCHEN** en andere **GRONDEN**, gelegen zoo onder **St. Oedenrode** als onder **Liempde**, onder de laatste gemeente zeer nabij den Straatweg; zijnde al het voorschreefens in 33 Koopen in het breede bij gedrukte Billetten omschreven.

Deze Verkoop zal geschieden te **Liempde** in de **Liempdsche Bariere** aan den Straatweg, bewoond by **R. J. CLERCX**, op **Woensdag den 22 September 1847**, Provisioneel en op **Woensdag den 6 October** daar-aanvolgende, finaal, telken dagen des voormiddags ten 10 uren te beginnen.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van voorn. Notaris **DE BERGH**, alwaar de uittreksels van de kadastrale plans en leggers der voorschreefde Goederen ter inzage zijn, alsmede ook voor de **Gronden** onder **St. Oedenrode**, ten Kantore van den Notaris **P. DE JOYNG** aldaar.

Graanmarkt

van **S. H. E. R. T. O. G. E. N. B. O. S. C. H.**

Woensdag en Donderdag, 25 en 26 Augustus.

NIEUWE ROGGE / 7,25, / 7,75 a / 8,00
NIEUWE BOKWEIT / 8,00 a / 8,85 / 9,50
NIEUWE HAYER / 3,50 / 4,50.

De rekening van het Roggebrood is voor deze stad 33¹/₂ cents de drie Nederlandsche ponden; het Nederl. pond Boter / 0,86 a / 0,94.

Voor het Brood-Distrikt Waalwijk te rekenen van Vrijdag den 27 Aug. 1847, des middags ten 12 uren, 20 cents de 2 Ned. ponden.

Voor het Brood-Distrikt Vught, te rekenen van vrijdag 27 Aug. 1847 des morgens ten acht uren, op 30 cts. de 3 Ned. ponden geregeld.

Voor het brood-distrikt Uden, te rekenen van vrijdag den 27 Aug. 1847, op 30 Cents de 3 Ned. ponden geregeld.

Voor het Brood-Distrikt Ravenstein, te rekenen van Zondag den 29 Aug. 1847, op 51¹/₂ cents de 5 Ned. ponden geregeld.

AMSTERDAM, 25 Augustus.

Tarwe tot ruim vorige prijzen met goede handel aan consumptie: 126 p. n. Rijn / 340, 345; 129 p. n. Poolische / 425, 430; 127 p. n. Rijn / 428, 435; 121 p. n. Koningsb. / 340, 350; 370; 121 p. n. Silesische / 340, 350 p. n. Pools. 440.
De Rogge bij partij iets lager afgegeven: 116 p. Gedr. / 200. In cons.: 116, 117 p. Arch. / 205, 208; 123 p. n. Rijn / 225.

Beurs van Amsterdam

Maandag 25 Augustus ten 4 uren.

W. S. 2° pCt. 56¹/₂, 3° pCt. 68¹/₂. Dito 3 pCt. reoschte: 58¹/₂. Dito Certific. 4 pCt. 88¹/₂. Am. Synd. 3 pCt. 86¹/₂. Ardoina 85 p. 16¹/₂. Dito 510 p. 15¹/₂. Spanje Binnenl. 3 pCt. 24¹/₂. Portug. 4 pCt. 27¹/₂. Oude Bussch 108¹/₂. Dito 4 pCt. 89¹/₂. Dito Stieglitz en Co. 89¹/₂.

OPGAVEN van de Hoort der Rivieren de Maas te Grave en van de Dieze te 's Bosch, waargenomen des morgens ten 8 uren.

Dag	MAAS TE GRAVE				DIEZE TE 'S BOSCH.			
	BOVEN AP.	GEVASSEN.	GEVALLEN.	BOVEN O.	ONDER O.	GEVASSEN.	GEVALLEN.	
Aug. 25	ell. 37	dm.	dm.	ell. 43	dm.	dm.	dm.	
26	5 38	1		43	2			
27				1 42	1			

De O. te 's Bosch is 4 el 11 duim boven AP.

Hoogte van den Rijn te Keulen, 23 august. voet 5 duim.

Ter Druckerij van **D. A. A. DE ROOY**.